

Un manifest: una reflexió pública, una demanda, una exigència.

La llengua catalana a les comarques de la Franja es troba en una situació de dificultat màxima i mostra uns dèficits que costaran molt de superar si no s'actua amb diligència, contundència i decisió des de tots els àmbits.

La situació del català a les nostres comarques comparteix les dificultats de tot l'àmbit lingüístic, unes dificultats denunciades a bastament per les institucions més representatives d'arreu, entre les quals destaca l'Institut d'Estudis Catalans que, en una declaració del propassat mes d'octubre, cridava l'atenció sobre la letal inferioritat de condicions que afecta la llengua catalana en tots els territoris.

Les nostres comarques, en tant que comarques de l'administració aragonesa, són les úniques de tot l'Estat espanyol que encara no tenen reconeguda l'oficialitat de la seua llengua i, en conseqüència, després de 25 anys de Constitució i de més de vint d'Estatut d'Autonomia de l'Aragó, el català a la Franja es troba en una situació gairebé de desemparament, tot i la demanda social dels últims anys que va tenir en la Declaració de Mequinensa el punt més rellevant de reivindicació del català a les nostres terres sense obtenir a penes efectes positius

En aquest sentit, les comarques de la Franja es manifesten encara més damnificades, certament no només avui, perquè la delicada situació de la llengua catalana a les nostres comarques en bona mesura és producte de la història i en bona part per la hostilitat i la desatenció dels poders públics; últimament, però, no cal dir que les dificultats per fer del català una llengua normal d'ús a casa nostra, una llengua digna i de prestigi, es poden agreujar, justament, quan les circumstàncies del món actual i la pressió de la llengua més forta són més evidents i quan els responsables polítics deserten de les seues responsabilitats.

Tenint en compte aquestes circumstàncies, i considerant que no podem allargar més el desemparament en què es troba el català a les nostres comarques, atenent als nostres drets i llibertats, manifestem i exigim que:

- s'actue en conseqüència i que es posen els mitjans a favor del reconeixement de la importància de la nostra llengua i, en conseqüència, que es treballa per la dignitat del català a les nostres comarques;
- es facen polítiques de discriminació positiva a favor del català a la Franja perquè és de justícia, i per tant el que demanem és una reparació històrica i un marc de llibertats on exercir els nostres drets lingüístics;
- es reconega la necessitat de treballar d'acord amb els altres territoris de l'àmbit català, entenent que la nostra reivindicació i la nostra aspiració és la mateixa de la resta dels països que tenen el català com a llengua pròpia;
- es reobre el procés pertinent, sense dilacions, que ha de culminar en l'aprovació d'una Llei de llengües que faça possible l'inici de la recuperació del català cap a la seua normalització, això és, cap a l'ús normal en tots els àmbits formals i públics: l'administració, l'ensenyament, els mitjans de comunicació, el lleure, les relacions comercials, etc.

Signem aquest manifest:

Casals Jaume I de la Franja (Acció Cultural del País Valencià)
Institut Cultural de la Franja (Associació Cultural del Matarranya, Centre d'Estudis Ribagorçans, Consells Locals de la Franja i Institut d'Estudis del Baix Cinca)
Òmnium Cultural de Ponent - Lleida

Fraga, 29 de gener de 2005